

■ Een plek voor troost en stilte,

midden in de drukte van de stad, komt eind december ook in deze regio

Rouwen in een glazen kas. Midden in de stad, op een drukke locatie, terwijl iedereen buiten vrolijk rondloopt. Dit opmerkelijke fenomeen veroverd Nederland in rap tempo. Het kan snel ook in Apeldoorn, Heerde, Lelystad en Meppel.

▲ Het interieur van zo'n kas kan er zo uitzien.

Locaties

Heerde: Dorpsstraat, 17 tot en met 27 december, 12.00-20.00 uur.
Apeldoorn: Raadhuisplein, 18 tot en met 28 december, 11.00-20.00 uur.
Meppel: Groenmarkt, 18 tot en met 28 december, 11.00-19.00 uur.
Lelystad: 13 tot en met 27 december (meer info volgt).

■ Een voorbeeld van een 'rouw-en-vierenkas'.
EENFOTO

De rouwkas veroverd ons land

Anne Boer

Apeldoorn

Een kas als plek om te rouwen en te vieren. Voor ontmoeting. Voor stilte.

In 2021 stond de eerste op het Mercatorplein in Amsterdam, op initiatief van theoloog en kunstenaar Rikko Voorberg. In 2024 waren er al dertien locaties.

Dit jaar is de 'rouw-en-vierenkas' in december op 24 locaties te vinden. Apeldoorn, Heerde, Lelystad en Meppel doen voor het eerst mee.

"Er moet veel meer aandacht zijn voor rouw. Rouwen is goed, het werkt helend en is verbindend", zegt Sjoukje Roem (68). Zij zorgt er samen met Nicole van den Bos (58) voor dat Apeldoorn dit jaar voor het eerst een rouwkas in

het centrum heeft.

Rouw loopt als een rode draad door het leven van Roem. "Ik heb altijd in de zorg gewerkt en zo de dood van dichtbij meegemaakt. Ook in mijn persoonlijke leven ben ik al vroeg geconfronteerd met de dood. Toen ik 10 jaar was, overleed mijn broertje, kort na de geboorte. Daar werd niet meer over gepraat. In die tijd werd alles nog weggestopt. Een paar jaar geleden overleed mijn beste vriendin. Het zijn gebeurtenissen die je moet zien te verwerken."

Nicole van den Bos is begrafenisondernemer. Ze heeft door haar werk de dood op allerlei manieren leren kennen en zich verdiept in rouwen. "Dat is niet iets van begraven, rouwen en klaar, door met leven. Je blijft je hele leven rouwen. Rouw is arbeid. Je

verwerkt de dood van een dierbare niet, je werkt naar een status toe die het mogelijk maakt met het gemis te leven."

Minder prettige emoties kun je beter omarmen dan ze wegduwen, is haar advies. "Het blijft toch aan je deur kloppen. Zolang je die deur dicht houdt, klopt het harder en trapt het op enig moment de deur open en overvalt het je."

Met de kas willen ze een ruimte bieden om te rouwen en om lief en leed te delen. Bewust midden in de stad en in de laatste weken van december. "Dat is voor veel mensen een blijde maand, met sinterklaas, kerst, oud en nieuw. Dan mis je de mensen die je hebt verloren het meest. Het besef van vorig jaar zagen we nog samen en nu ben ik alleen."

Na de eerste periode van rouw is

er vaak geen vorm meer om erover in gesprek te gaan, merkt Van den Bos. "Het blijkt ingewikkeld om

Eind december mis je de mensen die je hebt verloren het meest

– Nicole van den Bos, begrafenisondernemer

dit onderwerp in een gewoon gesprek in te brengen. Hoe praat je over rouw?"

Nicole van den Bos: "Ik zou niet vragen: hoe gaat het met je? Misschien is het beter om te vragen: hoe breng je de dagen door? Wat is je fijnste herinnering aan het afscheid? Hoe zijn je nachten? Dan krijg je waarschijnlijk eerder een goed gesprek."

De kas is er niet alleen voor mensen die een dierbare hebben verloren. "Je rouwt ook over een verbroken relatie, verlies van gezondheid, werk of vriendschap, als je gevlucht bent uit je land..."

En het vieren in de naam van de kas? Roem: "Dood en leven staan zo dicht naast elkaar. Als er geen leven is, is er geen dood. Als er geen dood is, is er geen leven. Het leven moet je vieren."

De organisatie ging van een leien dakje, vooral dankzij de enthousiaste hulp van de gemeente Apeldoorn en tal van ondernemers. De gemeente besloot met een subsidie de hele begroting te dekken.

Kosten

De kosten in Apeldoorn liggen wel aanzienlijk hoger dan elders in het land. Dat komt doordat Apeldoorn de enige gemeente is die de harde eis stelt dat de kas in de nachtelijke uren moet worden beveiligd. Dat doen ze zelfs in Amsterdam, waar vijf rouwkassen komen te staan, niet. "Gelukkig is er nooit iets gebeurd."

Zeventig vrijwilligers staan inmiddels klaar voor de rouwkas in Apeldoorn. Ze werken in ploegen met drie personen in negentig

blokkjes van drie uur, ook op eerste en tweede kerstdag

"De kas is van niemand en is er voor iedereen. Bezoekers kunnen een kaarsje branden, een persoonlijke boodschap schrijven in het gastenboek, een lint beschrijven en ophangen, een luisterend oor vinden bij een van de vrijwilligers. Niets hoeft."

Roem en Van den Bos willen er een jaarlijks terugkerend evenement van maken. "We hebben allemaal behoefte aan verbinding, zeker in deze tijd. En in december zoeken we nog meer houvast bij elkaar."

Hoeveel bezoekers we verwachten? We hopen op 750 maar het liefst nog meer. Hooftwee had vorig jaar voor het eerst een rouwkas en hoopte ook op 750 bezoekers. Het werden er 2300."